

Struiklavatera

Tekst en foto's Bart de Coo

Onlangs zat redactiesecretaresse Marga Canters in zak en as. Ze was aangenaam gewend geraakt aan de aanblik van een grote struiklavatera voor een van de ramen van het Bijenhuis in Wageningen. Toen ze terugkwam van vakantie was de struik op kuithoogte afgezaagd. Dat is inderdaad iets wat op je humeur slaat. De struiklavatera is namelijk niet alleen erg mooi, maar ook een erg nuttige insectenplant. En dat voor de deur van het Bijenhuis. Naar de dader wordt nog gezocht.

Ik denk dat ik met de struiklavatera kennis maakte toen ik in 2002 mijn huidige huis betrok. Een of twee jaar later stond er een monsterlijk groot exemplaar in mijn kleine achtertuin. We vonden hem werkelijk te groot worden en we besloten hem uit te graven en aan mijn schoonzus te geven, die toen in een mooi huis in het bos

woonde. Helaas, de struik sloeg nauwelijks aan op de bosgrond en verkommerde zienderogen. Ondertussen had ik al lang in de gaten gekregen wat een geweldige insectenmagneet deze plant is. Ik moest en zou een nieuw exemplaar bemachtigen.

Met de tijd...

Dat exemplaar kreeg ik toegespeeld in de vorm van een stekkie. Ik dacht, deze plant wil ik nooit meer kwijt, dus zodra de plant na twee jaar opnieuw een flinke struik was geworden, - hij groeit razendsnel inderdaad - liet ik mij uitleggen hoe ik hem op mijn beurt weer moest stekken. Deze struik knakte om in een gierende zomerstorm. De stam is kennelijk niet zo bestand tegen harde wind, wat wellicht veroorzaakt wordt door het hoge groeitempo.

Scheur in juli een kleine zijtak af, of zelfs een blad, en stop dat een paar centimeter diep in een met aarde gevuld potje. Ik denk nooit zo na over de soort grond. Misschien gebruikte ik wel eens potgrond, of gewoon een schep aarde uit de tuin, ik weet het niet meer. Het lukt in elk geval bijna altijd. Heel belangrijk is dat je de potjes in de schaduw zet. Dan zet je er een afgeknipte petfles overheen, met de dop eraf, of je spant boterhammenzakjes over de potjes. Eerst heb je het stekkie en aarde een beetje nat gemaakt. Na een week of twee zie je de eerste blaadjes uit de aarde omhoog komen.

...wordt de spruit...

Aartslui, gemakzuchtig en eigenwijs als ik ben, probeerde ik het ook op een andere manier, waarschijnlijk omdat de boterhammenzakjes niet groot genoeg waren of zo. Ik zette de potjes in de schaduw en maakte ze twee, of zelfs drie maal daags kletsnat met de plantenspuit. In beide gevallen

haal je resultaten van minstens 80%. De minikasjesmethode lijkt het net te winnen van de plantenspuitmethode. Ik laat de stekkie zo lang mogelijk buiten staan, in de schaduw, totdat nachtvorst dreigt. Daar kunnen ze in dit stadium niet tegen. Dan zet ik de stekkie op een dienblad en ik plaats ze naast mijn bed. In de loop van de winter hou ik ze licht vochtig, totdat ik vind dat het warm genoeg is om ze weer buiten te zetten. Nu zet ik ze wel in de zon en graag een beetje hoog, bijvoorbeeld op de tuintafel. Met deze aanpak zijn mijn stekkie het duidelijk roerend eens. Zodra ze enige omvang bereikt hebben, distribueer ik ze onder familieleden, mede-imkers, kennissen en buurtbewoners, die me dan bij gelegenheid vol trots tonen hoe mooi hij erbij staat.

...een boom

In het eerste jaar komen de stekkie niet verder dan een sprieterig geheel, maar in het volgende jaar groeit de plant snel uit tot een gevaarte. Hij produceert bloemen van de late lente tot in november. De bloemen lijken nauwelijks meer dan een dag te bloeien, maar niet getreurd, als de ene bloem uitgebloeid is, dan staat de volgende alweer op springen. Dat gaat maanden lang zo door. Iedere dag weer is het stuifmeel uit de geopende bloemen weggevreten. Op mijn eerste struiklavatera zaten veel bijen, op mijn laatste lavatera's zitten vooral hommels. Hij houdt duidelijk van vruchtbare grond, kan goed in de zon staan maar hangt bij aanhoudende droogte al gauw slap. Als u weer eens inkopen doet bij het Bijenhuis, kijk dan bij het naderen van de schuifdeuren even naar links om te zien of de lavatera zich weer in oude glorie hersteld heeft, evenals de goede luim van Marga. Ik denk het wel.. ●